

20.7.3

64b (ואפילו מדרבנן) → 66a (והאי אם המצא להכי הוא דאתא)

1. אם המצא תמצא **בְּדוֹ** הַגֵּבֶה מְשׁוּר עַד חֲמוֹר עַד שֶׁהַ חַיִּים שְׁנַיִם וְשִׁלְשָׁם שְׁמוֹת כּבֵּ, ג
2. או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם **אתו בראשו וקמשתיו** יסוף עליו לאשר הוא לו יתגנו ביום אשמתו: ואת אשרו יביא... ויקרא פרק ה פסוק כד-כה
3. **שור** או קשב או עז כי **יגלד** והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה: ויקרא פרק כב פסוק כז
4. זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו **ואילי צאנך לא אקלתי**: בראשית פרק לא פסוק לח
5. והיה כי יחטא ואשם **והשיב את הגזלה אשר גזל** או את העשק אשר עשק או את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר מצא: ויקרא פרק ה פסוק כג

- I Conclusion of interpretative flow of v.1 – המצא תמצא was used (above) to expand כפל to include all מטלטלים
- a Challenge: needed to teach that even if the גובה is found in his yard – liable for כפל
- b Answer: if that was all that was intended, could've said תמצא תמצא or המצא המצא – use of participle and future → both
- II Pickup of ר'ב's statement re: קרן – חיים-גניבה – קרן – pays as per value at time of גניבה; כפל and 4/5 – pay per value at time of העמדה בדין
- a Challenge (ר' ששת) – if the animal was weak and got fatter (after גניבה) – גנב pays (כפל and 4/5) as per גניבה שעת
- i Defense: גנב fattened up the animal, why should גנב gain from that?
- b Challenge: ruling that if animal was fat and got weaker (after גניבה) – גנב pays (כפל and 4/5) as per גניבה שעת
- i Defense: no difference if he kills it at one shot or slowly (by weakening it)
- c Rather: ר' must be referring to case where market value changed
- i However: if it appreciated, this counters ר'ב's ruling:
- 1 If he stole a barrel of wine that was worth 1 and then appreciated to 4 at time of loss (=destruction)
- (a) If he damaged it directly – pays as per current value (4) – parallel is טביחה ומכירה (4/5)
- (b) However, if it became lost (destroyed) due to negligence – pays as per original value (1) – parallel – כפל
- d Rather: must be case where it depreciated (e.g. 4→1); קרן is 4, all קנסות are as per העמדה בדין קרן (1)
- i Supporting בריתא ט"ג. טוען ט"ג and then he admitted – and then עדים came:
- 1 If he admits before עדים came, קרן + 1/5 and אשם; if afterwards
- (a) קרן pays כפל + אשם & the כפל counts for his 1/5 (?)
- (i) Proposal: case where 4→1 – חומש (of 4)=כפל (→כפל [and, presumably 4/5] as per העמדה בדין)
- (b) Rejection: case was 4 → 4; but he took 4 oaths, and he pays multiple "fifths" as per number of oaths
- (c) חכמים (as per v. 2) – never pays 1/5 unless he's only paying קרן
- (i) But: does bring אשם, "את" interrupts (no need for ואת)
- (d) דשב"י also, no אשם if there's a payment of כפל – ואת draws them together ("את" needs to be written, to distinguish between sancta [אשם] and mundane funds [חומש])
- III ר' אילעא's ruling and the subsequent analysis:
- a Ruling: if he steals a kid/calf and it becomes a goat/cow in his domain and he slaughters/sells - no 4/5
- i Reason: it is now his own that he slaughtered or sold
- b Challenge: in same case (kid→goat), ruling that he pays כפל and 4/5 as per original value
- i Defense: if שינוי (of age) isn't מנקה it to him, why does he pay as per original value – should be current value
- ii response: גנב answers that he stole a kid or calf, not a goat or cow
- 1 challenge: let the גנב be considered the owner by virtue of the appellation (תיש → איל → עגלה; איל → תיש)
- 2 answer: their adult names are associated from birth, as per vv. 3-4
- iii answer: ר' ששת – follows ב"ש, that a שינוי doesn't effect a transfer of רשות
- 1 Background: if an אתנן is given as unprocessed and is processed (e.g. wheat → flour), ב"ש prohibit (ב"ה - מותר - ב"ה)
- (a) Reason: "גם שניהם" – גם includes שינויהם (ב"ה – הם – not שינויהם)
- (i) Response (ב"ש): הם excludes וולדות ב"ה – those are excluded together; גם is unresolved challenge to ב"ה
- 2 However: all agree that payment is made, as per original price, contra ר'ב
- 3 Defense (ר'ב): if he pays with kids; as per original price. If he pays with money – as per current price
- IV דב"ה. notion that שינוי effects a קנין is both in תנ"ך and משנה:
- a שינוי v. 5 - only if he can return the item as is does he do so; otherwise, he pays value (→ he was קונה via שינוי)
- b שינוי in משנה – e.g. if he stole wood and made it into כלים, he pays as per original value (→ he was קונה via שינוי)
- c מד"ס or מה"ת? קונה is יאוש:
- i מה"ת: akin to an אבידה
- ii מד"ס: אבידה came to the מוצא אבידה legitimately – perhaps it's only מד"ס in order to encourage return (תקנת השבים)
- 1 מד"ס קונה isn't יאוש ד' יוסף